

сучасності швидкість оновлення та переосмислення інформації значно зростає. Вже протягом року кардинальних змін зазнають питання оподаткування, адміністрування, оцінки та підходів до аналізу. І студенти мають отримати достатній рівень компетенцій, щоб швидко реагувати на існуючі зміни в соціально-економічному середовищі.

Лідерський потенціал викладача в даних умовах має зростати, оскільки консолідація академічних знань і тісна співпраця з бізнесом сприяють забезпеченню високої якості освіти. Це спонукає до модернізації змісту лекційних занять, творчих робіт, широкого розуміння існуючих проблем та нетривіального їх вирішення. Інформаційної підтримки потребує також викладач, адже надзвичайно важливим є його саморозвиток, професіоналізм, що частково досягається відвідуванням наукових конференцій, семінарів, вебінарів, круглих столів, доступу до новітніх інформаційних джерел.

### *Література*

1. Хоружий Г. Ф. «Студентоцентризм як принцип академічної культури.» Філософія фінансової цивілізації: людина у світі грошей: зб. наук. пр. (2012). – 382 с.

Свірко С.В., д.е.н.,  
професор кафедри обліку в кредитних  
і бюджетних установах та економічного аналізу

### **ПОДАЛЬШИЙ РОЗВИТОК ЗМІСТОВОГО НАПОВНЕННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ ПРОГРАМИ «ОБЛІК І КОНТРОЛЬ В СЕКТОРІ ЗАГАЛЬНОГО ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ» В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛОЖЕНЬ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ»**

Прийняття Закону України «Про вищу освіту» спричинило потребу у концептуальному перегляді підходів до підготовки фахівців з вищою освітою магістерського рівня або, згідно вказаного нормативного документу, другого рівня вищої освіти. Опрацювання (з метою коригування) потребували не тільки кількісні показники навчальних планів (йдеться про загальний обсяг кредитів, що відведений на підготовку магістрів – 90–120 кредитів ЄКТС), а й (за для видозміни) їх змістове наповнення згідно врахованого при побудові вказаного Закону проекту «Гармонізація освітянських структур в Європі» (Tuning educational structures in Europe, TUNING) [1, 2]. Нагадаймо, що на меті проекту TUNING, ініційованого ще у 2000 р., було поєднання цілей Болонського процесу та Лісабонської стратегії реформування європейського освітянського простору; додамо, що саме в межах цього важливого аналітично-дослідницького проекту було сформульовано концептуально нові підходи до процесу створення та реалізації освітніх програм, що отримали узагальнену назву – «студентоцентроване навчання» (student centered approach) [3]. Ключовою ідеєю студентоцентрованого навчання виступає задум забезпечення можливості студентів отримати/набути такі знання, компетенції, навички, які дозволять останнім стати високо затребуваними фахівцями на ринку праці по закінченню навчання та лідерами з надзвичайно високою конкурентноздатністю у майбутньому. Реалізація такого підходу можлива за умов плідної співпраці з працедавцями, які, фактично визначають вимоги до таких фахівців, вартість праці яких вони спроможні і готові адекватно оцінити та оплатити за ринковими цінами.

Звертаючись до ситуації на ринку праці обліковців, зауважимо, що попри відносно низький рівень оплати праці фахівців в галузі бюджетного обліку та контролю, потреба у таких фахівцях досить висока як, до речі, і вимоги. Останнє пояснюється як значною кількістю бюджетних установ в країні (близько 55 тис. розпорядників бюджетних коштів за державним і місцевими бюджетами), так і розпочатими реформами в сфері системи управління державними фінансами, одними з основних елементів якої виступають бюджетний облік і контроль.

Орієнтуючись на відправні та результативні позиції нормативних документів з питань модернізації як системи управління державними фінансами, так і бюджетного обліку і контролю, запити суб'єктів сектору загального державного управління в сегменті ринку праці щодо облікових працівників, на кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу на базі загальної платформи, розробленої керівництвом ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», було сформовано оновлений пакет дисциплін за магістерською програмою «Облік і контроль в секторі загального державного управління». Він має наступний вигляд (табл. 1).

Таблиця 1

**ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН МАГІСТЕРСЬКОЇ ПРОГРАМИ  
«ОБЛІК І КОНТРОЛЬ В СЕКТОРІ ЗАГАЛЬНОГО ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ»**

| №  | Назви в розрізі семестрів за видами                                                                      |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | <b>1 семестр</b>                                                                                         |
|    | <b>Нормативна складова</b>                                                                               |
| 1. | Глобальна економіка                                                                                      |
| 2. | Інноваційний розвиток підприємства                                                                       |
| 3. | Бухгалтерський облік в управлінні бюджетними установами                                                  |
| 4. | Організація бухгалтерського обліку в бюджетних уставах                                                   |
| 5. | Методологія і організація наукових досліджень в обліку і аудиті                                          |
|    | <b>Варіативна складова</b>                                                                               |
| 6. | Системи і моделі бюджетного обліку                                                                       |
| 7. | Правове забезпечення бюджетного обліку                                                                   |
| 8. | Облік виконання бюджетів в органах Державної казначейської служби України                                |
| 9. | Державний фінансовий контроль                                                                            |
|    | <b>2 семестр</b>                                                                                         |
|    | <b>Нормативна складова</b>                                                                               |
| 1. | Соціальна відповідальність                                                                               |
| 2. | Облік та звітність за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку для державного сектору             |
| 3. | Методика і організація аудиту в секторі загального державного управління                                 |
| 4. | Фінансовий аналіз в бюджетних установах                                                                  |
|    | <b>Варіативна складова</b>                                                                               |
| 5. | Звітність бюджетних установ                                                                              |
| 6. | Управлінський облік в бюджетних установах                                                                |
| 7. | Внутрішній аудит в секторі загального державного управління                                              |
| 8. | Управлінські інформаційні системи в обліку, аналізі та аудиті в секторі загального державного управління |

Втім, успішність реалізації започаткованих новацій залежить не тільки від змістовного навантаження магістерської програми. Як зазначав член Національної команди експертів з реформування вищої освіти в рамках Болонського процесу к.е.н., доц. А.В. Ставицький «...студентоцентроване навчання є процесом якісного перетворення в навчальному середовищі для студентів та інших осіб, які навчаються, спрямованого на підвищення їхньої самостійності (автономії) та критичної здатності за допомогою підходу, зорієнтованого на результат», при цьому до складу елементів останнього вказаний вчений відніс: «...опору на активне, а не пасивне навчання; акцент на критичне та аналітичне навчання і розуміння; підвищену відповідальність і підзвітність з боку студента; більшу самостійність (автономія) студента; вдумливий підхід до освітнього процесу з боку і особи, яка навчається, і викладача...» [4]. За для забезпечення повної реалізації всіх компонентів концепції студентоцентрованого навчання пропонується переглянути структуру навчального процесу на користь запровадження контактних занять на денному відділенні підготовки магістрів.

На завершення варто процитувати слова іншої нашої колеги к.і.н., доц. Т.Г. Купрій, яка, в своїй праці щодо концепту студентоцентрованого навчання в Україні, зазначила: «Створюючи паралельну спадкоємність, ідея створення інноваційного навчального формату – студентоцентро-

ваного навчання несе в собі демократичну основу, розширюючи можливості культурного вибору для людини як у здобутті професії, так і в мобільній перекваліфікації, розширенні профілю спеціальності, змінюючи таким чином соціальні гарантії зайнятості.» [5].

### Література

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс] // Режим доступу до матеріалів: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page>
2. Вступне слово до проекту Тьюнінг – гармонізація освітніх структур у Європі. Внесок університетів у Болонський процес // Європейська комісія: Дирекція з освіти і культури, 2008. – 108 с. [Електронний ресурс] // Режим доступу до матеріалів: [http://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/documents/General\\_Brochure\\_Ukrainian\\_version.pdf](http://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/documents/General_Brochure_Ukrainian_version.pdf)
3. *Рашкевич Ю.М.* Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія / Ю.М. Рашкевич. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 168 с.
4. *Ставицький А.В.* Імплементация ECTS на сучасному етапі. Виклики та досягнення [Електронний ресурс] // Режим доступу до матеріалів: [http://andriystav.cc.ua/Downloads/TEMPUS/ECTS\\_Stavytskyy.pdf](http://andriystav.cc.ua/Downloads/TEMPUS/ECTS_Stavytskyy.pdf)
5. *Купрій Т.Г.* Концепт студентоцентрованого навчання в Україні [Електронний ресурс] // Режим доступу до матеріалів: [http://elibrary.kubg.edu.ua/11564/1/T\\_Kuprii\\_UIRZOiNvUI\\_16\\_IS.pdf](http://elibrary.kubg.edu.ua/11564/1/T_Kuprii_UIRZOiNvUI_16_IS.pdf)

Семенчук А.О., к.е.н.,  
доцент кафедри економіки підприємств

### КОМПЕТЕНТІСТНА ОРІЄНТАЦІЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА

Сучасний процес викладання дисциплін у вищих навчальних закладах базується на особистісному підході. Актуальним завданням викладачів є пошук оптимальних шляхів виховання особистості, яка вміє мислити, коректно спілкуватися, здатна здійснювати самостійний вибір і приймати відповідальні рішення. Тому здобуття вищої освіти пов'язане не тільки з вивченням матеріалу, який сформує зі студента професіонала, але й відшліфує універсальні особистісні компетенції. З точки зору компетентнісного підходу і має відбуватись модернізація змісту освітніх програм.

Компетенція, в даному випадку, розглядається як спосіб існування знань, умінь, освіченості, які приведуть до особистісної самореалізації, а навчання – представляється високомотивованим, особистісно-орієнтованим, яке забезпечує максимальну потребу особистісного потенціалу, визнання її особистості оточенням і усвідомлення нею самою своєї вагомості. Враховуючи дане твердження, компетенція складається з трьох компонентів: когнітивна (знання і розуміння), діяльнісна (практичне і оперативне застосування знань) і особистісна (особисті якості й ціннісні орієнтири). Тому перед викладачами постає завдання наповнення дисциплін, які відображали б цілісний досвід вирішення життєвих проблем, виконання ключових функцій, соціальних ролей, і не зводились до вивчення конкретного матеріалу. Даний компетентністний підхід акцентовано не на вмісті, а на результатах освіти, представлених у формі компетенцій, які віддзеркалюють здатність студента продуктивно діяти в професійних ситуаціях. Тобто необхідно зосередити увагу на навчально-дослідній компетенції, як стратегічній у контексті безперервного навчання. Але головна роль у такому процесі належить студенту, а точніше в його бажанні шукати можливості для набуття таких компетенцій.

У даний час, одна з головних задач системи вищої освіти, у зв'язку з зростанням вимог до кваліфікації та якості підготовки фахівців, є повний облік вимог роботодавців і потреб країни. Тому, в сучасних умовах фундаментальність освіти актуальна подвійно: випускникам вузів вона дозволяє бути успішнішими в своїй професії, орієнтуватися в складній економічній обстановці, а при зміні професії в рамках обраного напрямку швидше адаптуватися до нових видів діяльності.

У цілому проблема постає в тому, що освіта не може бути ким-небудь і як-небудь отримана, вона має здобуватися і присвоюватися самостійно у вигляді вмінь і навичок, які набуваються студентом тільки в процесі активної діяльності. Ті студенти, які орієнтовані не тільки на отримання знань в обраній сфері, але й формують у себе навички пошуку раціонального вирішення поставлених задач, першочергово розуміють потреби ринку праці, а це дає змогу не втрачати час а створювати свою професійну особистість з першого року навчання та швидко адаптувати її.